

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะทำงานจัดการเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์ของสำนักกรรมการ ๒ โทร. ๙๑๘๖ - ๗

ที่ ..... วันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง คู่มือและขั้นตอนการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเรื่องร้องเรียนของสำนักกรรมการ ๒

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

เรียน ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๒

ตามที่สำนักกรรมการ ๒ ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานจัดการเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ขึ้น โดยให้มีหน้าที่และอำนาจกำหนดกรอบแนวทางและขั้นตอน ในการพิจารณาเรื่องร้องเรียนของสำนักกรรมการ ๒ ดำเนินการรวบรวมข้อมูลและสอบถามข้อเท็จจริง เกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนตามที่อยู่อาศัยของสำนักกรรมการ ๒ มอบหมาย จัดทำรายงานผลการพิจารณา เรื่องร้องเรียนตามที่ได้รับมอบหมายเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๒ และปฏิบัติหน้าที่อื่น ตามที่ได้รับมอบหมาย นั้น

คณะทำงานจัดการเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ จึงได้ จัดทำคู่มือและขั้นตอนการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเรื่องร้องเรียนของสำนักกรรมการ ๒ ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการบริหารจัดการเรื่องร้องเรียน ที่ประชาชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐร้องเรียนข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างในสำนักกรรมการ ๒ โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับวินัยและประมวลจริยธรรมเจ้าหน้าที่รัฐสภา รวมถึงแนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์ของสำนักกรรมการ ๒ ตามระเบียบสำนักกรรมการ ๒ ว่าด้วยการจัดการเรื่องร้องเรียน พ.ศ. ๒๕๖๓ รายละเอียดปรากฏตามไฟล์เอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งให้บุคลากรในสำนักกรรมการ ๒ ทราบต่อไป

(นางสาวบุษยพรรณ ปักกระโน)

หัวหน้าคณะทำงานจัดการเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

เจ้าของเรื่อง : นายณธกร เมธาวริศากุล

นิติกรชำนาญการ

๑๑ มี.ค. ๖๘

คู่มือและขั้นตอนการปฏิบัติ
เกี่ยวกับการจัดการเรื่องร้องเรียน
หรือร้องทุกข์ของสำนักกรรมการ ๒
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

คำนำ

ตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ได้กำหนดตัวชี้วัดที่ ๒.๒ ระดับความสำเร็จของการส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินการ ด้านคุณธรรมและความโปร่งใสของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การ ดำเนินการในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใสของสำนักงาน เลขาธิการวุฒิสภามีความต่อเนื่องและเป็นไปตามเกณฑ์ รวมทั้งการมีระบบ/กลไกการจัดการรับ เรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์ สำนักกรรมการ ๒ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โดยคณะทำงาน จัดการเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ จึงได้จัดทำคู่มือและขั้นตอน การปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเรื่องร้องเรียนของสำนักกรรมการ ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการบริหารจัดการเรื่องร้องเรียน ที่ประชาชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐร้องเรียนข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างในสำนัก กรรมการ ๒ โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับวินัยและประมวลจริยธรรมเจ้าหน้าที่รัฐสภา รวมถึงแนวทาง การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์ของสำนักกรรมการ ๒ ตามระเบียบ สำนักกรรมการ ๒ ว่าด้วยการจัดการเรื่องร้องเรียน พ.ศ. ๒๕๖๓

คณะทำงานจัดการเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์ของสำนักกรรมการ ๒ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือฉบับนี้จะเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางในการจัดการเรื่องร้องเรียน หรือร้องทุกข์ของ สำนักกรรมการ ๒ ให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อการส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินงานด้านคุณธรรมและความโปร่งใสของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาต่อไป

คณะทำงานจัดการเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

มีนาคม ๒๕๖๘

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	๗
บทที่ ๑ วินัย	๑
บทที่ ๒ ประมวลจริยธรรมเจ้าหน้าที่ของรัฐสภา	๙
บทที่ ๓ การดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนของสำนักกรรมการ ๒	๑๒
ผังขั้นตอนการปฏิบัติงานในการรับเรื่องร้องเรียน	๑๗
ใบรับเรื่องร้องเรียนของสำนักกรรมการ ๒	๑๘
แบบรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องร้องเรียน	๑๙
แบบสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บริการต่อการจัดการเรื่องร้องเรียน	๒๐
แบบรายงานผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนของสำนักกรรมการ ๒	๒๑
ภาคผนวก	
- ระเบียบสำนักกรรมการ ๒ ว่าด้วยการจัดการเรื่องร้องเรียน พ.ศ. ๒๕๖๓	
- คำสั่งสำนักกรรมการ ๒ ที่ ๗/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๗	
เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานจัดการเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์	
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘	

บทที่ ๑

วินัย

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวินัย¹

๑. วินัย

๑.๑ ความหมาย

ตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ให้ความหมายของคำว่า “วินัย” หมายถึง ระเบียบแบบแผนและข้อบังคับ, ข้อปฏิบัติ, เช่น วินัยทหาร ทหารต้องยึดมั่นในวินัย ; สิกขาบทของพระสงฆ์

ความหมายในแง่นิติธรรม วินัย คือ กฎ ข้อบังคับ แบบแผน ความประพฤติ หรือข้อปฏิบัติ

ความหมายในแง่พฤติกรรม วินัย คือ ลักษณะเชิงพฤติกรรมที่แสดงออกในลักษณะต่าง ๆ เช่น การควบคุมตนเอง การปฏิบัติตามการนำ การอยู่ในระเบียบแบบแผน การมีความเป็นระเบียบวินัยข้าราชการรัฐสภาสามัญ หมายถึง ข้อบังคับที่กำหนดข้อปฏิบัติและข้อห้ามของข้าราชการรัฐสภาสามัญเพื่อควบคุมความประพฤติให้เป็นไปตามระเบียบ แบบแผน หากผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหรือฝ่าฝืน ผู้นั้นต้องได้รับโทษ ซึ่งข้อบังคับที่กำหนดวินัยของข้าราชการรัฐสภาสามัญคือกฎ ก.ร. ว่าด้วยวินัยข้าราชการรัฐสภาสามัญ พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นกฎที่ออกตามความในมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔

๑.๒ ความสำคัญ

ในฐานะที่ข้าราชการเป็นตัวแทนของรัฐในการบริหารราชการและบริการต่อสมาชิกรัฐสภาและประชาชน ข้าราชการรัฐสภาสามัญจึงต้องประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นที่เชื่อถือและไว้วางใจ รวมทั้งเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่ประชาชน เมื่อข้าราชการเป็นผู้มีวินัยดี ประชาชนก็จะมี ความเชื่อถือศรัทธา ส่งผลให้ประชาชนศรัทธาในหน่วยงานโดยรวม

๑.๓ จุดมุ่งหมาย

- (๑) ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของราชการ
- (๒) ความเจริญของประเทศ
- (๓) ความมั่นคงของชาติ
- (๔) ความผาสุกของประชาชน

¹ คู่มือด้านวินัยและการป้องกันการกระทำผิดวินัยของข้าราชการรัฐสภาสามัญ, พิมพ์ครั้งที่ ๒, กลุ่มงานพัฒนากฎ ระเบียบ สำนักงานเลขาธิการ ก.ร.

๑.๔ ผู้รักษาวินัย

ข้าราชการรัฐสภาสามัญทุกคน, ผู้บังคับบัญชา

๑.๕ บทบาทของผู้บังคับบัญชาในการรักษาวินัย

ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๖๒ บัญญัติให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัยและป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำความผิดวินัย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ร. กำหนด ซึ่ง ก.ร. ได้กำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าวแล้ว รายละเอียดปรากฏตามหนังสือคณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา ที่ ๘๔/๒๕๕๖ (ว ๒๘) ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๖ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

“เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ก.ร. จึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการว่าด้วยการเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัยและป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำความผิดไว้ ดังนี้

(๑) ให้หัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภาดำเนินการดังนี้

(๑.๑) กำหนดเรื่องการเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย และป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำความผิดวินัยไว้ในยุทธศาสตร์และแผนการพัฒนาข้าราชการรัฐสภาสามัญของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา โดยกำหนดให้มีแผนการสร้างผู้นำทุกระดับอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องเพื่อเตรียมความพร้อมและสร้างผู้นำที่เป็นต้นแบบที่ดีในหน่วยงานให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ จัดทำระบบข้อมูลที่เกี่ยวข้องและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ในองค์กร รวมทั้งจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงาน

(๑.๒) ให้มีการกำหนดเป้าหมาย กำกับดูแล ส่งเสริม สนับสนุน และติดตามผลการดำเนินการ เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย และป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำความผิดวินัยเพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลในเชิงบูรณาการ

(๑.๓) จัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้แทนข้าราชการในสังกัดในการกำหนดองค์ความรู้และแนวทางในการเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัยและป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำความผิดวินัย เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นมาตรฐานเดียวกัน

(๑.๔) กำหนดบทบาทและหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาให้มีพฤติกรรมในการบริหารและการเป็นผู้นำที่เป็นต้นแบบที่ดี การกำกับดูแลผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาให้ประพฤติปฏิบัติตามระเบียบวินัยโดยการสอดแทรกหัวข้อวิชาที่เกี่ยวข้องไว้ในการฝึกอบรมตามหลักสูตรที่ส่วนราชการสังกัดรัฐสภากำหนดขึ้นซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ตาม ๑.๑ และการฝึกอบรมข้าราชการรัฐสภาสามัญอยู่ระหว่างการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการตามหลักสูตรที่ส่วนราชการสังกัดรัฐสภากำหนดตามมาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา

พ.ศ. ๒๕๕๔ รวมทั้งการฝึกอบรมข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ปฏิบัติการหรือผู้มีประสบการณ์ตลอดจนผู้ทำหน้าที่บริหารด้วย

(๒) ให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัยและป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัยด้วยวิธีการที่เหมาะสมนับตั้งแต่การสนับสนุนให้ได้รับการพัฒนาในรูปแบบต่าง ๆ เปิดโอกาสให้มีการนำองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการปฏิบัติงานและการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการส่งเสริมให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาพัฒนาตนเองเพื่อให้เป็นข้าราชการที่ดีมีวินัย และการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

(๓) ให้ส่วนราชการสังกัดรัฐสภาสรุปรายงานประจำปีในภาพรวมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาในการเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัยและป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัยเสนอ ก.ร. เพื่อทราบ”

๑.๖ การรักษาวินัย

(๑) ส่งเสริมหรือเสริมสร้างให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีวินัยโดยสร้างคุณธรรม, จริยธรรม, อุทิศตน, เกียรติศักดิ์, ความรับผิดชอบ, ขวัญและกำลังใจ

(๒) ป้องกันมิให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำผิดวินัย

- ขจัดความไม่รู้ ขจัดอิทธิพลที่บังคับชักนำให้ทำผิด
- ขจัดโอกาสและแนวทาง

(๓) ปราบปรามลงโทษเมื่อกระทำผิดโดยยึดหลัก ความยุติธรรม ความเป็นกลาง และความรวดเร็ว

๑.๗ โทษทางวินัย

โทษทางวินัยที่ข้าราชการรัฐสภาสามัญซึ่งฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามจะได้รับนั้นมี ๕ สถาน โดยแบ่งสถานโทษตามระดับความร้ายแรง ดังนี้

(๑) ความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

(๑.๑) ภาคทัณฑ์ ให้ลงโทษได้เฉพาะกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อยในกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อยและมีเหตุอันควรงดโทษ จะงดโทษให้โดยให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือนก็ได้

(๑.๒) ตัดเงินเดือน ในอัตราร้อยละ ๒ หรือร้อยละ ๔ ของเงินเดือน ที่ผู้นั้นได้รับในวันที่มีคำสั่งลงโทษเป็นเวลา ๑ เดือน ๒ เดือน หรือ ๓ เดือน เดิมเมื่อถูกตัดเงินเดือน ให้งดการเลื่อนขั้นเงินเดือนในครั้งที่มีการลงโทษตัดเงินเดือน หากได้มีการรอกการเลื่อนขั้นเงินเดือนเนื่องจากถูกสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงก็ให้งดเลื่อนขั้นเงินเดือนที่รอไว้ ถ้าได้รอไว้เกินหนึ่งครั้ง

ให้งดเลื่อนชั้นเงินเดือนที่รอไว้ในครั้งที่จะถูกลงโทษส่วนในครั้งอื่นให้ส่งเลื่อนชั้นเงินเดือนย้อนหลังไป
ในแต่ละครั้งที่ได้รับการเลื่อนชั้นเงินเดือนไว้ แต่ในปัจจุบันตามกฎหมาย ก.ร. ว่าด้วยการเลื่อนเงินเดือน
พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ใหม่ว่าผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนเงินเดือนจะนำเอาเหตุ
ที่ข้าราชการรัฐสภาสามัญถูกแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนในกรณีที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย
อย่างร้ายแรงหรือถูกฟ้องคดีอาญามาเป็นเหตุในการไม่พิจารณาเลื่อนเงินเดือนไม่ได้

(๑.๓) **ลดเงินเดือน** ในอัตราร้อยละ ๒ หรือร้อยละ ๔ ของเงินเดือน
ที่ผู้ได้รับในวันที่มีคำสั่งลงโทษ การถูกลงโทษลดเงินเดือน เดิมจะมีผลต่อการส่งเลื่อนเงินเดือน
แต่ปัจจุบันการถูกลงโทษลดเงินเดือนไม่ถือเป็นเงื่อนไขในการห้ามส่งเลื่อนเงินเดือนแล้ว
ทำนองเดียวกับกรณีถูกลงโทษตัดเงินเดือน

(๒) ความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๗๒
ได้บัญญัติว่าข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ลงโทษปลดออกหรือไล่ออก
ตามความร้ายแรงแห่งกรณี ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้
แต่ห้ามมิให้ลงโทษต่ำกว่าปลดออก จากบทบัญญัติดังกล่าว จะเห็นได้ว่า กรณีกระทำความผิดวินัย
อย่างร้ายแรง โทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดคือ ปลดออกและไล่ออกเท่านั้น

(๒.๑) **ปลดออก** ผู้ถูกลงโทษปลดออก มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ
เสมือนว่าผู้นั้นลาออกจากราชการ

(๒.๒) **ไล่ออก** เป็นการลงโทษให้พ้นจากราชการ โดยไม่มีสิทธิได้รับ
บำเหน็จบำนาญ

นอกจากนี้ การถูกลงโทษทางวินัยยังมีผลต่อสิทธิในการได้รับเงินค่าตอบแทน
พิเศษของข้าราชการรัฐสภาสามัญ พ.ศ. ๒๕๕๕ ด้วย กล่าวคือ กรณีถูกสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ให้งด
จ่ายเงินค่าตอบแทนพิเศษในเดือนที่ผู้นั้นมีสิทธิได้รับค่าตอบแทนพิเศษเป็นเวลาหนึ่งเดือน กรณี
ถูกสั่งลงโทษตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือน ให้งดจ่ายเงินค่าตอบแทนพิเศษ เป็นเวลา ๓ เดือน และ
ในกรณีถูกสั่งพักราชการถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนหรืออยู่ระหว่างอุทธรณ์ คำสั่งลงโทษ
ทางวินัยอย่างร้ายแรง ไม่มีสิทธิได้รับเงินค่าตอบแทนพิเศษสำหรับระยะเวลาดังกล่าว

๑.๘ ข้อคำนึงเกี่ยวกับวินัย

(๑) **ความผิดทางวินัยไม่มีอายุความ** กล่าวคือ แม้จะกระทำความผิดวินัยไว้นาน
เท่าใดก็ตาม หากปรากฏความผิดขึ้น ผู้บังคับบัญชาสามารถลงโทษได้ ซึ่งต่างกับอายุความฟ้องร้อง
ในทางอาญาหากไม่ฟ้องร้องภายในกำหนดอายุความแล้วจะฟ้องร้องดำเนินคดีไม่ได้

(๒) **การลงโทษทางวินัยต้องดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมาย** กล่าวคือ
ต้องมีการสอบสวนกรณีที่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ต้องมีการตั้งกรรมการสอบสวน

แจ้งข้อกล่าวหา และสรุปพยานหลักฐานเท่าที่มีให้แก่ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และให้โอกาสนำพยานเข้าสืบแก้ข้อกล่าวหา ต้องนำเรื่องเสนอ ก.ร. เพื่อพิจารณารายงานการลงโทษหรือรายงานการดำเนินการทางวินัยด้วย

(๓) ผู้สั่งลงโทษต้องเป็นผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจลงโทษได้ ทั้งนี้ เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

(๔) สภาพการเป็นข้าราชการ กรณีที่จะเป็นความผิดทางวินัย จะต้องเป็นการกระทำขณะที่เป็นข้าราชการ จะนำเหตุที่เคยกระทำผิดก่อนเป็นข้าราชการมาลงโทษทางวินัยไม่ได้ แต่อาจถูกสั่งให้ออกเพราะเป็นผู้ขาดคุณสมบัติทั่วไปที่จะเข้ารับราชการได้

นอกจากนี้ หากข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาเป็นหนังสือว่ากระทำหรือละเว้นกระทำการใดที่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ถ้าเป็นการกล่าวหาต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นหรือต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนหรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ หรือเป็นการกล่าวหาโดยผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา อันมิใช่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทที่ไม่เกี่ยวกับราชการหรือความผิดลหุโทษ แม้ภายหลังผู้นั้นจะออกจากราชการไปแล้วโดยมิใช่เพราะเหตุตาย ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยมีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาและดำเนินการทางวินัยตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้ต่อไปได้เสมือนว่าผู้นั้นยังมีได้ออกจากราชการ แต่ทั้งนี้ ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๒ ต้องดำเนินการสอบสวนตามมาตรา ๖๘ วรรคหนึ่ง ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการ ทั้งนี้ หากผลการสอบสวนพิจารณาปรากฏว่าข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้นั้นกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงก็ให้งดโทษ

วินัยข้าราชการรัฐสภาสามัญ ตามกฎ ก.ร. ว่าด้วยวินัยข้าราชการรัฐสภาสามัญ พ.ศ. ๒๕๕๕

กฎ ก.ร. ว่าด้วยวินัยข้าราชการรัฐสภาสามัญ พ.ศ. ๒๕๕๕ ออกตามความในมาตรา ๒๒ (๓) และมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งได้นำกฎ ก.ร. ฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ว่าด้วยวินัยข้าราชการรัฐสภาสามัญ ที่ใช้บังคับอยู่มาพิจารณาปรับปรุงให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งมีบทบัญญัติว่าด้วยวินัยข้าราชการพลเรือนสามัญรวมทั้งได้นำหลักการเกี่ยวกับการกระทำการอันเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศซึ่งเป็นหลักการใหม่ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มากำหนดไว้เป็นการกระทำการอันเป็นข้อห้ามของข้าราชการรัฐสภาสามัญด้วย

๑. ลักษณะของวินัยข้าราชการรัฐสภาสามัญ แบ่งเป็น ๒ ลักษณะ ได้แก่

๑.๑ การกระทำการอันเป็นข้อปฏิบัติ (ข้อ ๒)

(๑) ข้าราชการรัฐสภาสามัญต้องสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขด้วยความบริสุทธิ์ใจ

(๒) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และเที่ยงธรรม

(๓) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการและปฏิบัติตามแบบธรรมเนียมของทางราชการ

(๔) ต้องถือว่าเป็นหน้าที่พิเศษที่จะสนใจและรับทราบเหตุการณ์เคลื่อนไหวอันอาจเป็นภัยอันตรายต่อประเทศชาติ และต้องป้องกันภัยอันตราย ซึ่งจะบังเกิดแก่ประเทศชาติจนเต็มความสามารถ

(๕) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เอาใจใส่ และรักษาประโยชน์ของทางราชการ

(๖) ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ โดยไม่ขัดขืนหรือหลีกเลี่ยง แต่ถ้าเห็นว่าการปฏิบัติตามคำสั่งนั้นจะทำให้เสียหายแก่ราชการ หรือจะเป็นการไม่รักษาประโยชน์ของทางราชการ จะต้องเสนอความเห็นเป็นหนังสือทันทีเพื่อให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งนั้น และเมื่อได้เสนอความเห็นแล้ว ถ้าผู้บังคับบัญชายืนยันให้ปฏิบัติตามคำสั่งเดิม ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติตาม

(๗) ต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการมิได้

(๘) ต้องรักษาความลับของทางราชการ

(๙) ต้องสุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคีและต้องช่วยเหลือกันในการปฏิบัติราชการระหว่างข้าราชการด้วยกันและผู้ร่วมปฏิบัติราชการ

(๑๐) ต้องต้อนรับ และให้ความสะดวกแก่สมาชิกรัฐสภาและประชาชนผู้ติดต่อราชการอันเกี่ยวกับหน้าที่ของตนโดยไม่ชักช้า และด้วยความสุภาพเรียบร้อย

(๑๑) ต้องวางตนเป็นกลางทางการเมืองในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

(๑๒) ต้องรักษาชื่อเสียงของตน และรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย โดยไม่กระทำการใด ๆ อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว

๑.๒ การกระทำอันเป็นข้อห้าม (กฎ ก.ร. ข้อ ๓ และข้อ ๔)

(๑) ต้องไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา การรายงานโดยปกปิดข้อความที่ควรต้องแจ้งถือว่าเป็นการรายงานเท็จด้วย

(๒) ต้องไม่ปฏิบัติราชการอันเป็นการกระทำการข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปเป็นผู้สั่งให้กระทำหรือได้รับอนุญาตเป็นพิเศษชั่วคราว

(๓) ต้องไม่อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น

- (๔) ต้องไม่ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ
- (๕) ต้องไม่กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์อันอาจทำให้เสียความเที่ยงธรรม หรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน
- (๖) ต้องไม่เป็นสมาชิกพรรคการเมือง กรรมการพรรคการเมือง หรือดำรงตำแหน่งอื่นใดในพรรคการเมือง
- (๗) ต้องไม่เป็นที่กรรมการผู้จัดการ หรือผู้จัดการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันนั้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท
- (๘) ต้องไม่กระทำการอย่างใดที่เป็นการกลั่นแกล้ง กดขี่ หรือข่มเหงกันในการปฏิบัติราชการ
- (๙) ต้องไม่กระทำการอันเป็นการลวงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ
- (๙.๑) กระทำการด้วยการสัมผัสร่างกายที่มีลักษณะส่อไปในทางเพศ เช่น การจูบ การโอบกอด การจับอวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่ง เป็นต้น
- (๙.๒) กระทำการด้วยวาจาที่ส่อไปในทางเพศ เช่น วิพากษ์วิจารณ์ร่างกาย พุดหยอกล้อ พุดหยาบคาย เป็นต้น
- (๙.๓) กระทำการด้วยอากัปกิริยาที่ส่อไปในทางเพศ เช่น การใช้สายตาลวนลาม การทำสัญญาณหรือสัญลักษณ์ใด ๆ เป็นต้น
- (๑๐) การแสดงหรือสื่อสารด้วยวิธีการใด ๆ ที่ส่อไปในทางเพศ เช่น แสดงรูปลามกอนาจาร ส่งจดหมาย ข้อความ หรือการสื่อสารรูปแบบอื่น เป็นต้น
- (๑๑) การแสดงพฤติกรรมอื่นใดที่ส่อไปในทางเพศ ซึ่งผู้ถูกกระทำไม่พึงประสงค์หรือเดือดร้อนรำคาญ
- ความผิดวินัยเกี่ยวกับการลวงละเมิดหรือคุกคามทางเพศตามกฎหมาย ก.ร. ข้อ ๔ นี้ เป็นหลักการเดียวกับ กฎ ก.พ. ว่าด้วยการกระทำการอันเป็นการลวงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ พ.ศ. ๒๕๕๓ การลวงละเมิดและคุกคามทางเพศ เป็นการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ รวมทั้งเป็นการละเมิดสิทธิในเนื้อตัวร่างกายของบุคคล ปัญหาการลวงละเมิดและการคุกคามทางเพศในหน่วยงานราชการไม่ว่าจะเป็นการกระทำระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาหรือระหว่างข้าราชการด้วยกันมักปรากฏการร้องเรียนพฤติกรรมในทางเพศที่ไม่เหมาะสมของข้าราชการอยู่เสมอ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๗๑ จนถึง พ.ศ. ๒๕๓๕ มิได้บัญญัติให้การลวงละเมิดหรือคุกคามทางเพศเป็นความผิดวินัยไว้โดยเฉพาะแต่อย่างใด แต่เมื่อมีผู้กระทำความผิดในลักษณะนี้มักจะถูกจัดเป็นความผิดฐานกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว
- (๑๐) ต้องไม่ดูหมิ่น เหยียดหยามสมาชิกวุฒิสภาและประชาชนผู้มาติดต่อราชการ

๒. ระดับความร้ายแรงของวินัยข้าราชการรัฐสภาสามัญ แบ่งเป็น ๒ ระดับ ดังนี้

๒.๑ วินัยอย่างไม่ร้ายแรง (กฎ ก.ร. ข้อ ๕)

การไม่ปฏิบัติตามข้อปฏิบัติหรือการฝ่าฝืนข้อห้าม และเกิดความเสียหายแก่ราชการไม่ร้ายแรง ถือเป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

๒.๒ วินัยอย่างร้ายแรง (กฎ ก.ร. ข้อ ๖)

การไม่ปฏิบัติตามข้อปฏิบัติหรือการฝ่าฝืนข้อห้าม และเกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

นอกจากนี้ ยังได้กำหนดลักษณะอื่น ๆ ที่เป็นการผิดวินัยอย่างร้ายแรงไว้ อีก ๖ ประการ ดังนี้

(๑) การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต

(๒) ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

(๓) ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเป็นเวลานานเกินสิบห้าวัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

(๔) กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

(๕) ดุหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ ข่มเหง หรือทำร้ายสมาชิกรัฐสภา หรือประชาชนผู้ติดต่อราชการอย่างร้ายแรง

(๖) กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าโทษจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุด เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

บทที่ ๒

ประมวลจริยธรรมเจ้าหน้าที่ของรัฐสภา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๖ วรรคสาม บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว

มาตรฐานทางจริยธรรม

พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕ กำหนดไว้ว่า มาตรฐานทางจริยธรรม คือ หลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งจะต้องประกอบด้วย

๑. ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
๒. ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดีและรับผิดชอบต่อหน้าที่
๓. กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม
๔. คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัวและมีจิตสาธารณะ
๕. มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน
๖. ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ
๗. ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ

จริยธรรมของข้าราชการรัฐสภาสามัญ

ข้าราชการรัฐสภาสามัญ พนักงานราชการ และลูกจ้างของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา พึงปฏิบัติตนเพื่อรักษาจริยธรรม^๒ ดังนี้

๑. ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ด้วยการแสดงออกถึงความภูมิใจในชาติและรักษาผลประโยชน์ของชาติ ปฏิบัติตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ เคารพในความแตกต่างของการนับถือศาสนา ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย และเทิดทูนรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์
๒. ซื่อสัตย์สุจริต ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา ตามกฎหมายและตามทำนองคลองธรรม โปร่งใส และตรวจสอบได้ ไม่แสดงออกถึงพฤติกรรมที่มีนัยเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ

^๒ ประมวลจริยธรรมเจ้าหน้าที่ของรัฐสภา ข้อ ๕

รับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความพร้อมรับการตรวจสอบและรับผิดชอบ มีจิตสำนึกที่ดี โดยคำนึงถึงสังคม สิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชน และเคารพต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

๓. กล้าตัดสินใจและยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม กล้าคัดค้านในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง กล้าเปิดเผยหรือรายงานการทุจริตประพฤติมิชอบต่อผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ ใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติหน้าที่โดยปราศจากอคติ และไม่ยอมกระทำในสิ่งที่ไม่เหมาะสมเพียงเพื่อรักษาประโยชน์หรือ สถานภาพของตนเอง

๔. คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน เสียสละ มีจิตสาธารณะ สามารถแยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน ไม่กระทำการอันมีลักษณะ เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม และไม่ประกอบกิจการหรือเข้าไป เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์อันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของตน

๕. มุ่งผลสัมฤทธิ์ ประสิทธิภาพ และคุณภาพของงาน ปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็ว ทันต่อเวลาและสถานการณ์ คำนึงถึงประโยชน์และความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรของรัฐ รักษา มาตรฐานการทำงานที่ดี พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม เชื่อมั่นในระบบ การทำงานเป็นทีม ให้บริการแก่ประชาชนด้วยความเต็มใจ และเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง

๖. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติ โดยการใช้ ความรู้สึกหรือความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือเหตุผลของความแตกต่างทางเชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย สถานะทางเศรษฐกิจ สังคม และต้องรักษาความเป็นกลางทางการเมือง โดยไม่อาศัย ตำแหน่งหน้าที่ซึ่งอาจมีลักษณะเป็นการให้คุณให้โทษแก่นักการเมืองและพรรคการเมือง

๗. ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ พึงปฏิบัติตนให้ เป็นที่เชื่อถือศรัทธาแก่ประชาชน ปฏิบัติต่อประชาชนด้วยความสุภาพอ่อนน้อม ถ่อมตน ไม่อ้างหรือ ใช้อำนาจโดยปราศจากเหตุผล ดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่ายโดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง พระบรมราโชวาท หลักคำสอนทางศาสนามาใช้ และปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี ด้วยการเคารพกฎหมายและมีวินัย

การดำเนินการกับผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม

เมื่อปรากฏว่าข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใด มีกรณีถูกกล่าวหาหรือมีกรณีข้อสงสัยว่า ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ ให้ผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นเสนอผู้บังคับบัญชา ตามลำดับชั้น จนถึงหัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภา

เมื่อหัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภาได้รับรายงานตามวรรคหนึ่ง ให้หัวหน้า ส่วนราชการสังกัดรัฐสภาพิจารณาในเบื้องต้นว่ามีกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัย ด้วยหรือไม่ ถ้ามีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยด้วยให้ดำเนินกระบวนการทางวินัย ถ้าไม่มีมูล ที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการจริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา

พิจารณา ทั้งนี้ การพิจารณาในเบื้องต้นดังกล่าวข้างต้นจะให้มีการดำเนินการสืบสวนก่อนที่จะพิจารณามูลความผิดหรือไม่ก็ได้ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นหัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภา หรือมีหัวหน้า ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา รวมอยู่ด้วย ให้ประธานรัฐสภา ประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือประธาน วุฒิสภา แล้วแต่กรณี พิจารณาดำเนินการ

เมื่อคณะกรรมการจริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาได้รับเรื่อง ให้ดำเนินการตรวจสอบและพิจารณาว่าผู้ถูกกล่าวหาฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ หรือไม่ ทั้งนี้ การตรวจสอบดังกล่าวต้องให้ออกาสผู้ถูกกล่าวหาได้ทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอ และมีโอกาสโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตนด้วย

เมื่อคณะกรรมการจริยธรรมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาตรวจสอบเสร็จแล้ว ให้รายงานหัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ประธานรัฐสภา ประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือประธานวุฒิสภา ที่ผู้ถูกกล่าวหาสังกัดทราบ และพิจารณาดำเนินการต่อไป ในกรณีที่ปรากฏผลการตรวจสอบเป็นกรณีฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม ให้หัวหน้าส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ประธานรัฐสภา ประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือประธานวุฒิสภา พิจารณาดำเนินการตามที่เหมาะสมแก่กรณี โดยอาจสั่งให้ว่ากล่าวตักเตือน สั่งให้ได้รับการพัฒนา หรือดำเนินการตามวิธีการบริหารงานบุคคลอื่น ๆ ตามหลักเกณฑ์ ที่เกี่ยวข้องต่อไป

ผลของการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม

ข้าราชการรัฐสภาสามัญ พนักงานราชการ และลูกจ้างของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ต้องปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมเจ้าหน้าที่ของรัฐสภา **การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ให้ถือว่าเป็นการกระทำผิดทางวินัย** ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๑๒ วรรคท้าย

บทที่ ๓

การดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนของสำนักกรรมการ ๒

แนวคิดเกี่ยวกับการร้องเรียน/ร้องทุกข์

ความหมายของการร้องเรียน/ร้องทุกข์³

ราชบัณฑิตยสถาน (๒๕๔๖: ๙๒๘) ให้ความหมายของคำว่า ร้องเรียน ร้องทุกข์ ไว้ดังนี้
 ร้องเรียน หมายถึง เสนอเรื่องราว

ร้องทุกข์ หมายถึง บอกรายการทุกข์เพื่อขอให้ช่วยเหลือ

ระเบียบสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาว่าด้วยการจัดการเรื่องราวร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๘
 ข้อ ๔ ได้กำหนดคำนิยามสำคัญไว้ ดังนี้

“คำร้องทุกข์” หมายความว่า เรื่องร้องเรียนหรือเรื่องราวร้องทุกข์เพื่อขอความเป็น
 ธรรมหรือขอความช่วยเหลือที่ผู้ร้องทุกข์ได้ยื่นหรือส่งต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้องทุกข์ตามระเบียบนี้ และ
 หมายความรวมถึงคำร้องทุกข์ที่ได้อื่นแก้ไขเพิ่มเติมคำร้องทุกข์เดิมโดยมีประเด็นหรือข้อเท็จจริงขึ้นใหม่
 ด้วย เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการพิจารณาเรื่องราวร้องทุกข์ของผู้ร้องทุกข์

“ผู้ร้องทุกข์” หมายความว่า ผู้ยื่นคำร้องทุกข์ด้วยวิธีการตามระเบียบนี้ และให้
 หมายความรวมถึงผู้ที่ได้รับมอบฉันทะให้ร้องทุกข์แทน และผู้จัดการแทนผู้ร้องทุกข์ด้วย

คู่มือการดำเนินการแก้ไขปัญหาการร้องทุกข์/ร้องเรียน (๒๕๕๓: ๑-๒) ได้แบ่งแยก
 พิจารณาความหมายของคำว่า “เรื่องราวร้องทุกข์ ร้องเรียน” ไว้ ๒ ประการ คือ

(๑) เรื่องร้องทุกข์ร้องเรียนข้าราชการ หมายถึง เรื่องราวที่ข้าราชการเป็นผู้ถูก
 ร้องเรียน เนื่องจากปฏิบัติหน้าที่หรือปฏิบัติตนไม่เหมาะสม

(๒) เรื่องร้องทุกข์ร้องเรียนของประชาชน หมายถึง เรื่องราวที่ผู้ร้องเรียนประสงค์ให้
 ได้รับการปลดเปลื้องความทุกข์ที่ตนได้รับหรือเป็นเรื่องที่ผู้ร้องเรียนหรือผู้อื่นหรือสาธารณชนได้รับความ
 ความเสียหาย และยังรวมถึงข้อขัดแย้งระหว่างประชาชนกับประชาชนอีกด้วย

อุกฤษ มงคลนาวิน (๒๕๔๐: ๓) การร้องทุกข์ คือ การที่บุคคลทั่วไป ไม่ว่าจะ เป็นบุคคล
 ธรรมดาหรือนิติบุคคล ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างขององค์การของรัฐหรือของเอกชน ซึ่งได้รับความ
 ความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้จากการปฏิบัติหน้าที่
 ของเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือจากหน่วยงานของรัฐ และต้องการให้มีการแก้ไขเยียวยาความเดือดร้อน

³ คู่มือการดำเนินการแก้ไขปัญหาการร้องทุกข์/ร้องเรียน ศูนย์ดำรงธรรม สำนักตรวจราชการและเรื่องราวร้อง
 ทุกข์ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย พฤษภาคม ๒๕๕๔

หรือเสียหายนั้นหรือแก้ไขข้อบกพร่องในระบบราชการ การร้องทุกข์นี้จึงเป็นการร้องเรียนเพื่อขอให้มีการแก้ไขความเดือดร้อนหรือข้อขัดแย้งที่มีอยู่ระหว่างบุคคลดังกล่าวกับหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยราชการ มิใช่การแก้ไขความเดือดร้อนหรือข้อขัดข้องที่มีอยู่ระหว่างประชาชนด้วยกันเอง

ชาญชัย แสวงศักดิ์ (๒๕๔๐: ๑๓-๑๔) การร้องทุกข์ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือองค์กรของรัฐฝ่ายปกครอง แบ่งได้เป็น ๓ กรณี

(๑) โดยการร้องทุกข์ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือองค์กรของรัฐฝ่ายปกครองซึ่งเป็นต้นเหตุแห่งการร้องทุกข์นั่นเองเพื่อให้พิจารณาทบทวนเรื่องนั้นใหม่ เช่น ร้องทุกข์ต่อนายอำเภอให้พิจารณาทบทวนคำสั่งของนายอำเภอที่เป็นต้นเหตุแห่งการร้องทุกข์

(๒) โดยการร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาหรือ “หน่วยเหนือ” ของเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือองค์กรของรัฐฝ่ายปกครองซึ่งเป็นต้นเหตุแห่งการร้องทุกข์เพื่อให้พิจารณาแก้ไขปัญหาในเรื่องนั้น เช่น ในกรณีที่ประชาชนได้รับความเดือดร้อนจากการกระทำของกำนัน ประชาชนก็อาจร้องทุกข์ต่อนายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัดให้สั่งระงับหรือยกเลิกการกระทำดังกล่าวของกำนันได้

(๓) โดยการร้องทุกข์ต่อองค์กรต่างๆ ของฝ่ายปกครองซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการรับพิจารณาคำร้องทุกข์ของประชาชน เช่น ศูนย์รับเรื่องร้องทุกข์ของส่วนราชการต่างๆ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี หรือคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ เป็นต้น

สรุป การร้องเรียน/ร้องทุกข์ หมายถึง การที่ประชาชนบอกเล่าเรื่องราวต่อหน่วยงานของรัฐเพื่อขอให้ช่วยเหลือ แก้ไข บรรเทาความเดือดร้อน หรือตรวจสอบข้อเท็จจริง อันเนื่องมาจากการได้รับความเดือดร้อน ความไม่เป็นธรรม หรือพบเห็นการกระทำผิดกฎหมาย

การดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนของสำนักกรรมการ ๒

๑. สำนักกรรมการ ๒ ได้ออกระเบียบว่าด้วยการจัดการเรื่องร้องเรียน พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน

๒. สำนักกรรมการ ๒ ได้ออกคำสั่ง ที่ ๗/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๗ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดการเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ โดยให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจในการกำหนดกรอบแนวทางและขั้นตอนในการพิจารณาเรื่องร้องเรียนของสำนักกรรมการ ๒ ดำเนินการรวบรวมข้อมูลและสอบหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนตามที่ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๒ มอบหมาย จัดทำรายงานผลการพิจารณาเรื่องร้องเรียนตามที่ได้รับมอบหมายเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๒ และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

การบริหารจัดการเรื่องร้องเรียนของสำนักกรรมการ ๒

สำนักกรรมการ ๒ ได้ออกระเบียบสำนักกรรมการ ๒ ว่าด้วยการจัดการเรื่องร้องเรียน พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการบริหารจัดการเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับบุคลากรของสำนัก กรรมการ ๒ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. คำร้องเรียน

“คำร้องเรียน” หมายความว่า เรื่องร้องเรียนหรือเรื่องราวร้องทุกข์เพื่อขอความเป็นธรรม หรือขอความช่วยเหลือที่ผู้ร้องเรียนได้ยื่นหรือส่งต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้องเรียนตามระเบียบนี้ และ หมายความว่ารวมถึงคำร้องเรียนที่ได้อื่นแก้ไขเพิ่มเติมคำร้องเรียนเดิมโดยมีประเด็นหรือข้อเท็จจริงขึ้นใหม่ด้วย

คำร้องเรียนอย่างน้อยต้องมีรายการและลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อและที่อยู่ของผู้ร้องเรียน

(๒) ระบุเรื่องอันเป็นเหตุให้ต้องร้องเรียน พร้อมทั้งข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ตามสมควร เกี่ยวกับเรื่องที่ร้องเรียน

(๓) ใช้อวยคำสุภาพ

(๔) ลายมือชื่อผู้ร้องเรียนหรือผู้ซึ่งร้องเรียนแทน

การยื่นหรือส่งคำร้องเรียนให้แนบสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือสำเนาบัตร ประจำตัวข้าราชการ หรือสำเนาเอกสารทางราชการอื่นที่สามารถยืนยันตัวผู้ร้องเรียนได้ พร้อมทั้งลง ลายมือชื่อรับรองสำเนาถูกต้องในเอกสารดังกล่าวด้วย เว้นแต่กรณีที่มีเหตุจำเป็นอันสมควรหรือมี หลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้ยื่นหรือส่งคำร้องเรียนเป็นผู้ร้องเรียนจริง และในกรณีที่เป็นการมอบฉันทะ ให้ร้องเรียนแทนจะต้องแนบหนังสือมอบฉันทะให้ร้องเรียนแทนประกอบด้วย

“ผู้ร้องเรียน” หมายความว่า ผู้ยื่นคำร้องเรียนด้วยวิธีการตามระเบียบนี้ และให้ หมายความว่ารวมถึงผู้ที่ได้รับมอบฉันทะให้ร้องเรียนแทน และผู้จัดการแทนผู้ร้องเรียนด้วย

๒. วิธีการยื่นเรื่องร้องเรียน

ผู้ร้องเรียนสามารถดำเนินการร้องเรียนด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ยื่นคำร้องเรียนเป็นหนังสือด้วยตนเอง

(๒) ส่งคำร้องเรียนเป็นหนังสือทางไปรษณีย์

(๓) ร้องเรียนด้วยวาจา ทั้งที่มาด้วยตนเอง หรือทางโทรศัพท์

๓. ขั้นตอนการรับและการพิจารณาเรื่องร้องเรียนของสำนักกรรมการ ๒

ขั้นตอนการรับและการพิจารณาเรื่องร้องเรียนของสำนักกรรมการ ๒ มีกระบวนการ

ทั้งสิ้น ๕ ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ ๑ การรับเรื่องร้องเรียน

เมื่อมีผู้มาร้องเรียนต่อผู้อำนวยการสำนัก ให้เจ้าหน้าที่รับเรื่องร้องเรียนลงรับเรื่องร้องเรียนและนำเสนอต่อผู้อำนวยการสำนัก ภายในหนึ่งวันทำการ โดยให้ผู้รับเรื่องร้องเรียนดำเนินการ ดังนี้

(๑) ออกใบรับเรื่องร้องเรียนให้แก่ผู้ร้องเรียนทันทีเมื่อได้รับการร้องเรียน กรณีได้รับเรื่องร้องเรียนผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักกรรมการ ๒ ให้ตอบกลับการรับเรื่องร้องเรียนทางอิเล็กทรอนิกส์ทันที

(๒) บันทึกข้อมูลในระบบสารสนเทศรับเรื่องร้องเรียนของสำนักกรรมการ ๒ ภายในหนึ่งวันทำการนับแต่วันที่ได้รับเรื่องร้องเรียน

(๓) เสนอผู้อำนวยการสำนักเพื่อพิจารณาภายในหนึ่งวันทำการนับแต่วันที่ได้รับเรื่องร้องเรียน

กรณีผู้อำนวยการสำนักสั่งการให้แจ้งผู้บังคับบัญชากลุ่มงานของผู้ถูกร้องเรียนทราบถึงเรื่องร้องเรียนดังกล่าว ให้ดำเนินการแจ้งภายในหนึ่งวันทำการนับแต่วันที่ได้รับข้อสั่งการ

ขั้นตอนที่ ๒ การดำเนินงานของคณะกรรมการ

ให้คณะกรรมการจัดการเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์ของสำนักกรรมการ ๒ ดำเนินการรวบรวมข้อมูลและสอบถามข้อเท็จจริงของเรื่องร้องเรียนตามที่ได้รับมอบหมายให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันทำการนับแต่ได้รับแจ้งจากผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๒ หากดำเนินการไม่แล้วเสร็จตามกำหนดดังกล่าวอาจขอขยายระยะเวลาดำเนินการต่อผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๒ ได้อีกไม่เกินสิบห้าวันทำการ โดยหลังจากได้รับแจ้งข้อสั่งการจากผู้อำนวยการสำนักให้คณะกรรมการดำเนินการ ดังนี้

(๑) นัดประชุมคณะกรรมการเพื่อรับทราบข้อสั่งการจากผู้อำนวยการสำนัก

(๒) ตรวจสอบความถูกต้องของข้อเท็จจริง และการมีตัวตนเบื้องต้นว่าผู้ร้องเรียนมีตัวตนอยู่จริงและเป็นเจ้าของคำร้องเรียนจริงหรือไม่ และรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องร้องเรียน

(๓) ตรวจสอบและรวบรวมพยานหลักฐานที่เห็นว่าจำเป็นแก่การพิสูจน์ข้อเท็จจริงในกรณีจำเป็นต้องแสวงหาพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณาเรื่องร้องเรียน ให้เสนอความเห็นเป็นหนังสือต่อผู้อำนวยการสำนัก เพื่อพิจารณาสั่งการประสานผู้ร้องเรียน หรือพยาน เพื่อให้ข้อมูลหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

(๔) จัดส่งสำเนาคำร้องเรียนแก่ผู้ถูกร้องเรียน โดยให้เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลหรือปกปิดข้อมูลส่วนบุคคลตามความประสงค์ของผู้ร้องเรียน และให้ผู้ถูกร้องเรียนยื่นคำชี้แจงภายในห้าวันทำการนับแต่วันที่รับสำเนาคำร้องเรียน

(๕) พิจารณาตามข้อกฎหมาย ระเบียบ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๖) กำหนดแนวทางช่วยเหลือ หรือแก้ไข หรือหาข้อยุติในเบื้องต้นที่เป็นธรรม

ขั้นตอนที่ ๓ การจัดทำรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องร้องเรียน

เมื่อดำเนินการรวบรวมข้อมูลและสอบถามข้อเท็จจริงของเรื่องร้องเรียนตามที่ได้รับมอบหมายเสร็จแล้ว ให้คณะทำงานจัดการเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์ของสำนักกรรมการ ๒ จัดทำรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงของเรื่องร้องเรียน แล้วเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักเพื่อพิจารณา โดยรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงอย่างน้อยต้องประกอบด้วย

- (๑) ชื่อและตำแหน่งหน้าที่ของผู้ร้องเรียนและผู้ถูกร้องเรียน
- (๒) เรื่องที่ถูกกล่าวหา ข้อกล่าวหา
- (๓) สรุปข้อเท็จจริงที่ได้จากผู้ร้องเรียน ผู้ถูกร้องเรียน และพยานหลักฐาน
- (๔) ข้อกฎหมาย ระเบียบ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องร้องเรียน
- (๕) ความเห็นของคณะทำงาน
- (๕) แนวทางช่วยเหลือ หรือแนวทางการแก้ไข เพื่อยุติเรื่องร้องเรียน

ขั้นตอนที่ ๔ การพิจารณาและแจ้งผลการพิจารณาต่อผู้ร้องเรียน

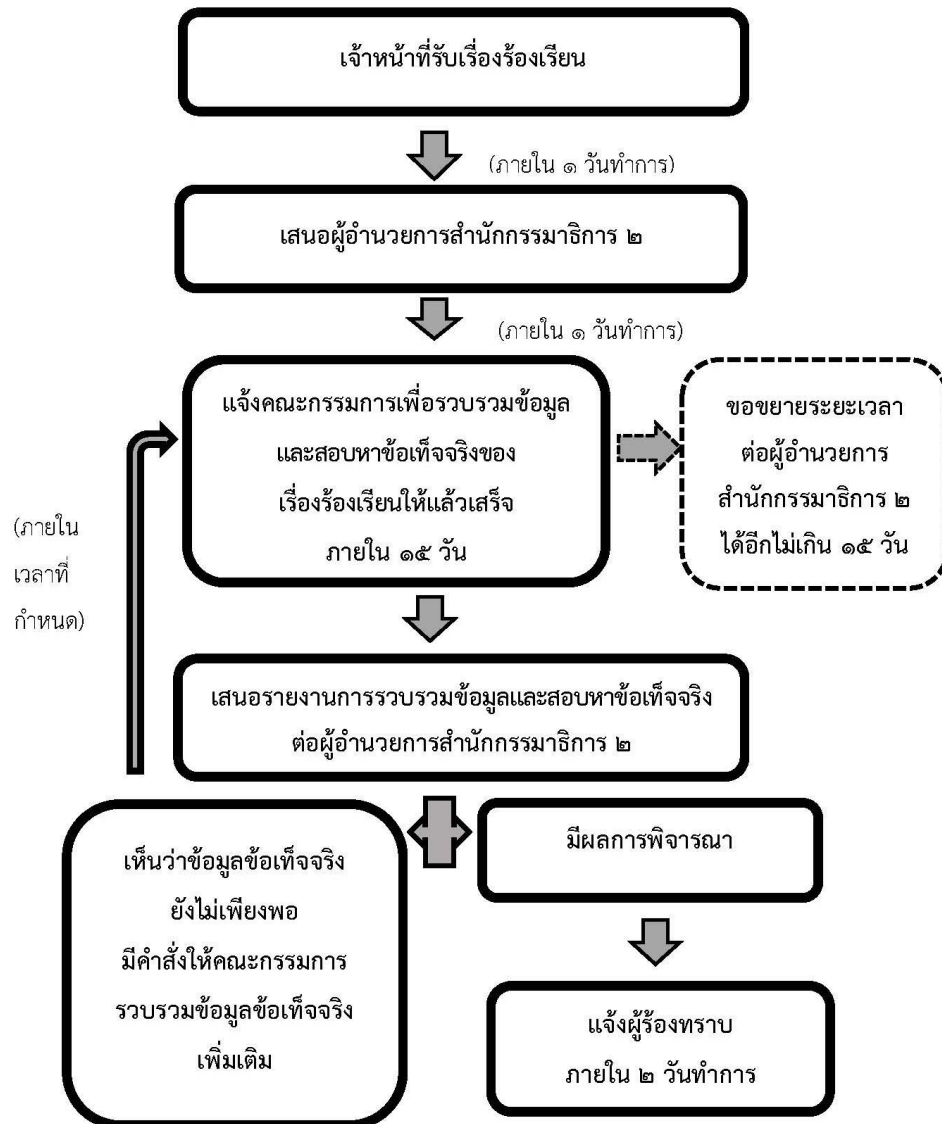
เมื่อได้รับรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงของเรื่องร้องเรียนจากคณะทำงานแล้ว หากเห็นว่าข้อมูลและข้อเท็จจริงของเรื่องร้องเรียนยังไม่ครบถ้วน ผู้อำนวยการสำนักจะมีคำสั่งให้คณะทำงานจัดการเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์ของสำนักกรรมการ ๒ รวบรวมข้อมูลและสอบถามข้อเท็จจริงเพิ่มเติมภายในเวลาที่กำหนดก็ได้

กรณีที่ผู้อำนวยการสำนักพิจารณารายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงของเรื่องร้องเรียนแล้ว มีผลการพิจารณาเป็นประการใด ให้ผู้รับเรื่องร้องเรียนแจ้งผลการพิจารณาเป็นหนังสือต่อผู้ร้องเรียนและผู้ถูกร้องเรียนภายในสองวันทำการนับแต่วันที่ผู้อำนวยการสำนักพิจารณาสั่งการ

ขั้นตอนที่ ๕ จัดทำรายงานผลการจัดการเรื่องร้องเรียนของสำนักกรรมการ ๒ รายเดือนหรือรายไตรมาส

ให้ผู้รับเรื่องร้องเรียนจัดทำรายงานผลการจัดการเรื่องร้องเรียนของสำนักกรรมการ ๒ เป็นรายเดือนหรือรายไตรมาสเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักทราบ

ขั้นตอนการปฏิบัติรับเรื่องร้องเรียนของสำนักกรรมการ ๒

ใบรับเรื่องร้องเรียนของสำนักกรรมการการ ๒

เลขที่ ...../.....

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลผู้ร้องเรียน

๑. ผู้ร้องเรียน ( ) บุคลากรสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ( ) บุคคลภายนอก
 ชื่อ-นามสกุล .....
 กลุ่มงาน/สำนัก .....
 หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน/เลขที่หนังสือสำคัญที่ทางราชการออกให้ .....
 ที่อยู่..... โทรศัพท์.....
๒. ผู้ถูกร้องเรียน ( ) ข้าราชการ ( ) พนักงานราชการ ( ) ลูกจ้าง ในสำนักกรรมการการ ๒
 ชื่อ-นามสกุล .....
 กลุ่มงาน/สำนัก ..... โทรศัพท์.....
๓. วัน/เดือน/ปีที่รับเรื่องร้องเรียน..... เวลา ..... นาฬิกา
๔. วิธีการร้องเรียน ( ) หนังสือ ( ) วาจา โดยผู้ร้องรับทราบและยินยอมให้มีการบันทึกเสียงไว้เป็นหลักฐาน
๕. รายละเอียดเรื่องร้องเรียน
 .....
 .....
๖. การเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล ( ) มีความประสงค์ให้เปิดเผย ( ) มีความประสงค์ให้ปกปิด

เอกสารประกอบคำร้องเรียน

- ( ) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน
 ( ) สำเนาบัตรข้าราชการ
 ( ) อื่น ๆ

ขอรับรองว่าถูกต้อง

(.....)

ผู้ร้องเรียน

วันที่ .....

ส่วนที่ ๒ หลักฐานการรับเรื่องร้องเรียน

ชื่อผู้ร้องเรียน.....ชื่อผู้ถูกร้องเรียน.....
 เลขที่รับ...../.....วัน/เดือน/ปีที่รับเรื่องร้องเรียน.....เวลา.....นาฬิกา
 รายละเอียดเรื่องร้องเรียน (โดยย่อ).....
 .....

(ลงชื่อ) .....

(.....)

ผู้รับเรื่องร้องเรียน

วันที่ .....

คำร้องเรียนที่...../.....
ผลการพิจารณาที่...../.....

รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริง
ของคณะกรรมการจัดการเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์ของสำนักกรรมการ ๒

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

เรื่อง .....

ระหว่าง ..... ผู้ร้องเรียน
..... ผู้ถูกร้องเรียน

๑. ข้อเท็จจริงเบื้องต้น

สรุปถ้อยคำของผู้ร้องเรียน .....

.....
สรุปถ้อยคำของผู้ถูกร้องเรียน .....

.....
สรุปถ้อยคำของพยาน .....

.....

๒. ประเด็นและวัตถุประสงค์ของการร้องเรียน

.....
.....
.....

๓. กฎหมาย/ระเบียบ/ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณา

.....
.....
.....

๔. ข้อสรุป/ความเห็นของคณะกรรมการ

.....
.....
.....

(ลงชื่อ) .....

(.....)

หัวหน้าคณะกรรมการ

คณะกรรมการจัดการเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์ของสำนักกรรมการ ๒

โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๓ ๙๓๘๖ - ๗

แบบสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บริการต่อการจัดการเรื่องร้องเรียนของสำนักกรรมการ ๒

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

ท่านมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานที่ท่านได้รับมากน้อยเพียงใด โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง
ที่ตรงกับความเห็นมากที่สุด

ประเด็นคำถาม	ระดับความพึงพอใจในการให้บริการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑. ความพึงพอใจด้านการให้บริการ					
มีความรวดเร็วในการรับเรื่องร้องเรียน					
๒. ความพึงพอใจต่อเจ้าหน้าที่ให้บริการ					
ให้บริการด้วยความสุภาพเต็มใจ รวดเร็ว และ เอาใจใส่					
ให้คำแนะนำและเต็มใจให้บริการโดยไม่เลือก ปฏิบัติ ข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะอื่นๆ					

ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบรายงานผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนของสำนักกรรมการ ๒

ประจำเดือน .....

ลำดับที่	เลขรับที่	วันเดือนปีที่รับเรื่อง	ผลการดำเนินการ	หมายเหตุ
๑				
๒				
๓				
๔				
๕				

(นางสาวบุษยพรรณ บั๊กกระโน)

ประธานคณะกรรมการจัดการเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์ของสำนักกรรมการ ๒

ภาคผนวก

ระเบียบสำนักกรรมการ ๒
ว่าด้วยการจัดการเรื่องร้องเรียน

พ.ศ. ๒๕๖๓

โดยที่คำรับรองการปฏิบัติราชการสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของการส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินการด้านคุณธรรม และความโปร่งใสของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การดำเนินการในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใสของสำนักงานมีความต่อเนื่องเป็นไปตามเกณฑ์ รวมทั้งการมีระบบหรือกลไกการจัดการเรื่องร้องเรียน ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ และการพิจารณาเรื่องร้องเรียนของสำนักกรรมการ ๒ เป็นไปด้วยความละเอียดรอบคอบ โปร่งใส และเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย สำนักกรรมการ ๒ จึงวางระเบียบไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักกรรมการ ๒ ว่าด้วยการจัดการเรื่องร้องเรียน พ.ศ. ๒๕๖๓”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“คำร้องเรียน” หมายความว่า เรื่องร้องเรียนหรือเรื่องราวร้องทุกข์เพื่อขอความเป็นธรรม หรือขอความช่วยเหลือที่ผู้ร้องเรียนได้ยื่นหรือส่งต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้องเรียนตามระเบียบนี้ และหมายความรวมถึงคำร้องเรียนที่ได้ยื่นแก้ไขเพิ่มเติมคำร้องเรียนเดิมโดยมีประเด็นหรือข้อเท็จจริงขึ้นใหม่ด้วย

“ผู้ร้องเรียน” หมายความว่า ผู้ยื่นคำร้องเรียนด้วยวิธีการตามระเบียบนี้ และให้หมายความรวมถึงผู้ที่ได้รับมอบฉันทะให้ร้องเรียนแทน และผู้จัดการแทนผู้ร้องเรียนด้วย

“เจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้องเรียน” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการ ให้เป็นผู้รับคำร้องเรียนตามระเบียบนี้

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๒

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียนของสำนักกรรมการ ๒

ข้อ ๔ ผู้ใดประสงค์จะใช้สิทธิร้องเรียนให้ยื่นคำร้องเรียนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

ข้อ ๕ คำร้องเรียนให้เสนอต่อผู้อำนวยการ

ข้อ ๖ ผู้ร้องเรียนสามารถดำเนินการร้องเรียนด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) ยื่นคำร้องเรียนเป็นหนังสือด้วยตนเอง
- (๒) ส่งคำร้องเรียนเป็นหนังสือทางไปรษณีย์
- (๓) ร้องเรียนด้วยวาจา ทั้งที่มาด้วยตนเอง หรือทางโทรศัพท์

ข้อ ๗ คำร้องเรียนอย่างน้อยต้องมีรายการและลักษณะ ดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อและที่อยู่ของผู้ร้องเรียน
- (๒) ระบุเรื่องอันเป็นเหตุให้ต้องร้องเรียน พร้อมทั้งข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ตามสมควรเกี่ยวกับเรื่องที่ร้องเรียน

(๓) ใช้ถ้อยคำสุภาพ

(๔) ลายมือชื่อผู้ร้องเรียนหรือผู้ซึ่งร้องเรียนแทน

การยื่นหรือส่งคำร้องเรียนให้แนบสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือสำเนาบัตรประจำตัวข้าราชการ หรือสำเนาเอกสารทางราชการอื่นที่สามารถยืนยันตัวผู้ร้องเรียนได้ พร้อมทั้งลงลายมือชื่อรับรองสำเนาถูกต้องในเอกสารดังกล่าวด้วย เว้นแต่กรณีที่มีเหตุจำเป็นอันสมควรหรือมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้ยื่นหรือส่งคำร้องเรียนเป็นผู้ร้องเรียนจริง และในกรณีที่เป็นการมอบฉันทะให้ร้องเรียนแทนจะต้องแนบหนังสือมอบฉันทะให้ร้องเรียนแทนประกอบด้วย

ข้อ ๘ เมื่อได้รับเรื่องร้องเรียนให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้องเรียนบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับการรับคำร้องเรียนลงในสารบบรับเรื่องร้องเรียนโดยไม่ชักช้า และนำเสนอต่อผู้อำนวยการภายในหนึ่งวันทำการ นับแต่ได้รับเรื่อง

ข้อ ๙ เมื่อได้รับเรื่องร้องเรียนตามข้อ ๘ ให้ผู้อำนวยการแจ้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการรวบรวมข้อมูลและสอบหาข้อเท็จจริงของเรื่องร้องเรียน

ข้อ ๑๐ ให้คณะกรรมการดำเนินการรวบรวมข้อมูลและสอบหาข้อเท็จจริงของเรื่องร้องเรียนให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันทำการนับแต่ได้รับแจ้งจากผู้อำนวยการ หากดำเนินการไม่แล้วเสร็จตามกำหนดดังกล่าวอาจขอขยายระยะเวลาดำเนินการต่อผู้อำนวยการได้อีกไม่เกินสิบห้าวันทำการ

ข้อ ๑๑ ในการรวบรวมข้อมูลและสอบหาข้อเท็จจริงของเรื่องร้องเรียน คณะกรรมการอาจขอเอกสารจากบุคคลใด หรือขอให้บุคคลใดมาให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง หรือแสดงความเห็นเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนที่ดำเนินการรวบรวมข้อมูลและสอบหาข้อเท็จจริงก็ได้

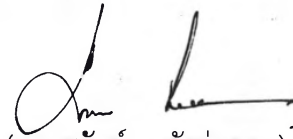
ข้อ ๑๒ เมื่อดำเนินการรวบรวมข้อมูลและสอบหาข้อเท็จจริงของเรื่องร้องเรียนเสร็จแล้ว ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานผลการรวบรวมข้อมูลและสอบหาข้อเท็จจริงของเรื่องร้องเรียน แล้วเสนอต่อผู้อำนวยการ เพื่อพิจารณา

ข้อ ๑๓ เมื่อได้รับรายงานผลการรวบรวมข้อมูลและสอบหาข้อเท็จจริงของเรื่องร้องเรียน ตามข้อ ๑๒ หากเห็นว่าข้อมูลและข้อเท็จจริงของเรื่องร้องเรียนยังไม่ครบถ้วน ผู้อำนวยการจะมีคำสั่งให้คณะกรรมการรวบรวมข้อมูลและสอบหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมภายในระยะเวลาที่กำหนดก็ได้

ข้อ ๑๔ เมื่อผู้อำนวยการพิจารณารายงานผลการรวบรวมข้อมูลและสอบหาข้อเท็จจริงของเรื่องร้องเรียนแล้ว มีผลการพิจารณาเป็นประการใด ให้มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาไปยังผู้ร้องเรียน ภายในสองวันทำการนับแต่วันที่พิจารณาเรื่องนั้นแล้วเสร็จ

ข้อ ๑๕ ให้ผู้อำนวยการเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติ ตามระเบียบนี้ ให้ผู้อำนวยการเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

ประกาศ ณ วันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓

(นายสุรัตน์ หวังต่อลาม)

รองเลขาธิการวุฒิสภา รักษาราชการแทน
ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๒

คำสั่งสำนักกรรมการ ๒
ที่ ๗/๒๕๖๗
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดการเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ตามที่ได้มีคำรับรองการปฏิบัติราชการของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ได้กำหนดตัวชี้วัดที่ ๒.๒ ระดับความสำเร็จของการส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินการ ด้านคุณธรรมและความโปร่งใสของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การดำเนินการ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและความโปร่งใสของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา มีความต่อเนื่องเป็นไปตามเกณฑ์ รวมทั้ง การมีระบบและกลไกในการจัดการเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์ นั้น

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานตามตัวชี้วัดดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป็นไปตามมาตรฐานความโปร่งใสของส่วนราชการ รวมทั้ง เพื่อสะท้อนความมุ่งมั่นในการดำเนินการ เรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์ของสำนักกรรมการ ๒ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการเรื่องร้องหรือร้องทุกข์ ของสำนัก ดังนี้

๑. ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๒	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๒. นางสาวบุษยพรรณ ปักกระโน	หัวหน้าคณะกรรมการ
๓. นายปัญญา โสสีภา	รองหัวหน้าคณะกรรมการ
๔. นายณัฏกร เมธาวริศากุล	คณะกรรมการ
๕. นายฉัตรวิชัย หุ่นอิทธิดิษฐ์	คณะกรรมการ
๖. นายภานุพงศ์ ดีแก้ว	คณะกรรมการ
๗. นายฤทธิเดช ลิ้มพิพิธสุวรรณ	คณะกรรมการและเลขานุการ
๘. นางสาวปนัดดา โพธิเจริญ	คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

- กำหนดกรอบแนวทางและขั้นตอนในการพิจารณาเรื่องร้องเรียนของสำนักกรรมการ ๒
  - ดำเนินการรวบรวมข้อมูลและสอบถามข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนตามที่ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๒ มอบหมาย
  - จัดทำรายงานผลการพิจารณาเรื่องร้องเรียนตามที่ได้รับมอบหมายเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๒
  - ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

(นายสุสาร์ท ชูสินธ์)
ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๒

คณะกรรมการจัดการเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

